

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci navrhovateľa **V. M.**, bytom L. č. X., B., zastúpeného J. J. V., advokátom so sídlom v P., P. č. X., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava o preplatok na úrazovej rente, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 18. októbra 2010, č. k. 14Sd/9/2010-19, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 18. októbra 2010, č. k. 14Sd/9/2010-19, **p o t v r d z u j e .**

Odporkyňa **j e p o v i n n á** zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške **64,41 Eur** do rúk jeho právneho zástupcu, J. J. V., do troch dní.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. zrušil rozhodnutie odporkyne číslo BA-71376/2010 z 26. mája 2010 a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Súčasne odporkyni uložil, aby navrhovateľovi do rúk jeho právneho zástupcu zaplatila náhradu trov konania vo výške 295,32 Eur.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že preskúvaným rozhodnutím odporkyňa podľa § 236 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zák. č. 310/2006 Z. z.

(ďalej len „zákon“) predpísala navrhovateľovi k náhrade neprávom vyplatenú úrazovú rentu v sume 9480,14 Eur s odôvodnením, že navrhovateľ si nesplnil oznamovaciu povinnosť podľa § 227 ods. 3 zákona, keď odporkyni neoznámil poberanie invalidného dôchodku, v dôsledku čoho mu bola úrazová renta vyplácaná v sume vyššej, ako dovoľuje ustanovenie § 89 ods. 1 zákona. Navrhovateľ v súdnom konaní namietal, že úrazovú rentu poberal v dobrej viere a že k preplatku došlo výlučne z dôvodu neprepojenosti počítačových systémov odporkyne. Krajský súd mal za preukázané, že rozhodnutie o priznaní invalidného dôchodku vydala odporkyňa 6. októbra 2001 (ale zrejme ide o rozhodnutie zo 6. októbra 2004), teda ešte pred vydaním rozhodnutia o úrazovej rente. I keď ide o rozhodnutia dvoch odborov odporkyne, vo vzťahu k navrhovateľovi koná ústredie Sociálnej poisťovne, nie jeho odbory (oddelenia). Na tom základe *dospel k záveru, že neexistuje príčinná súvislosť vzniku preplatku s neoznámením navrhovateľa, že poberá invalidný dôchodok*. Podľa názoru krajského súdu *sa navrhovateľ na základe rozhodnutia odporkyne o priznaní invalidného dôchodku od 2. februára 2005 v sume 3538 Sk mesačne oprávnené mohol spoliehať na to, že odporkyni je táto skutočnosť známa aj pri rozhodovaní o úrazovej rente dňa 22. februára 2005*. Odporkyňa pritom v žiadnom zo svojich rozhodnutí o úrazovej rente neuviedla, že pri určovaní výšky úrazovej renty je právne významnou skutočnosťou poberanie invalidného dôchodku. Z uvedených skutočností podľa krajského súdu nemožno u navrhovateľa dôvodne vyvodiť preukázanie vedomostnej zložky jeho konania v zmysle § 236 ods. 1 písm. b/ zákona a nebolo zistené skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné dospieť k záveru, že by navrhovateľ vedome inak spôsobil, že dávka alebo jej časť sa vyplatila neprávom alebo vo vyššej miere ako patrila, ako to predpokladá ustanovenie § 236 ods. 1 písm. c/ zákona.

Rozsudok napadla odporkyňa včas podaným odvolaním. Namietla, že v rozsudku krajského súdu je nesprávne ako odporkyňa označená „Sociálna poisťovňa, ústredie“, lebo právnu subjektivitu má len Sociálna poisťovňa a nie jej organizačné zložky. Krajský súd podľa nej opomenul, že poberateľ dávky je podľa § 227 ods. 3 zákona povinný do ôsmich dní oznámiť organizačnej zložke Sociálnej poisťovne zmenu v skutočnostiach rozhodujúcich pre trvanie nároku na sumu úrazovej renty, a že navrhovateľ si túto povinnosť nesplnil. Sama pri rozhodovaní zo skutočnosti, že *prílohu jej rozhodnutia číslo P-22-2464/206-4699 z 12. júla 2006 o zvýšení úrazovej renty od 1. januára 2006 tvorila výzva na poskytnutie údajov*, v zmysle ktorej navrhovateľ ako poberateľ úrazovej renty bol povinný oznámiť do 8 dní, či mu bol v období poskytovania úrazovej renty priznaný invalidný dôchodok. Na túto výzvu navrhovateľ nereagoval. Preto podľa odporkyne neobstojí jeho tvrdenie, že

prijímal úrazovú rentu v dobrej viere. Z uvedených dôvodov odporkyňa žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, preskúmané rozhodnutie potvrdil a navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu odporkyne zotrval na svojom tvrdení, že k preplatku na úrazovej rente došlo výlučne zavinením odporkyne. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok v medziach odvolania bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu odporkyne vyhovieť nemožno.

Odporkyňa v odvolaní v prvom rade namietala jej nesprávne označenie z dôvodu, že ústredie nemá právnu subjektivitu.

Sociálna poisťovňa je verejnoprávna inštitúcia zriadená na výkon sociálneho poistenia a je právnickou osobou so sídlom v Bratislave (§ 120 ods. 2, 3 zákona).

Ústredie a pobočky ako organizačné zložky Sociálnej poisťovne (§ 124 zákona) vystupujú v mene Sociálnej poisťovne vo všetkých veciach patriacich do jeho pôsobnosti *v konaní pred súdmi a orgánmi verejnej moci* (§ 179 ods. 2 zákona).

Je zrejmé, že účastníkom predmetného súdneho konania na strane odporcu je Sociálna poisťovňa, v ktorej mene v súdnom konaní vystupuje ústredie. Odvolací súd preto nepovažoval uvedenú námietku odporkyne za dôvodnú.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne podľa § 236 ods. 1 písm. b/ zákona.

Podľa § 236 ods. 1 zákona príjemca dávky je povinný vrátiť dávku alebo jej časť odo dňa, od ktorého mu nepatrila alebo nepatrila v poskytovanej sume, ak

- a) nesplnil povinnosť uloženú týmto zákonom,
- b) prijímal dávku alebo jej časť, hoci vedel alebo musel z okolností predpokladať, že sa vyplatila neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrila, alebo

c) vedome inak spôsobil, že dávka alebo jej časť sa vyplatila neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrila.

Za okolnosť, rozhodujúcu pre odvodnenie povinnosti navrhovateľa vrátiť neprávom vyplatenú sumu na úrazovej rente, odporkyňa v preskúvanom rozhodnutí označila skutočnosť, že navrhovateľ si nesplnil oznamovaciu povinnosť do 8 dní od doručenia výzvy, ktorá bola súčasťou jej rozhodnutia o valorizácii úrazovej renty č. P-22-2464/2006-4699 z 12. júla 2006. Uvedený dôvod zodpovedá ustanoveniu § 238 ods. 1 písm. a/ zákona, odporkyňa však svoje rozhodnutie vo výroku oprela len o ustanovenie § 236 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z.

V preskúvanom rozhodnutí absentuje odôvodnenie, prečo, na základe akých skutočností odporkyňa dospela záveru, že navrhovateľ vedel alebo musel z okolností predpokladať, že sa mu úrazová renta vyplatila vo vyššej miere ako patrila za celé obdobie jej výplaty (§ 236 ods. 1 písm. b/ zákona).

Rozhodnutie odporkyne je nepreskúmateľné aj z hľadiska odôvodnenia výšky preplatku, keďže v rozhodnutí absentuje uvedenie, v akej výške bola úrazová renta v jednotlivých dobách od jej priznania vyplácaná a v akej výške skutočne patrila.

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia odporkyne je sama o sebe dôvodom na jeho zrušenie a vrátenie veci odporkyne na ďalšie konanie.

Pokiaľ odporkyňa povinnosť vrátiť preplatok odvodila od nesplnenia si oznamovacej povinnosti po doručení výzvy, potom preplatok mohol vzniknúť len za obdobie od uplynutia 8 dní odo dňa doručenia takej výzvy. Z tohto hľadiska je nesprávny názor krajského súdu, že aspoň od toho času neexistuje príčinná súvislosť vzniku preplatku s neoznámením navrhovateľa, že poberá invalidný dôchodok.

Ďalší záver krajského súdu, že navrhovateľ sa na základe rozhodnutia odporkyne o priznaní invalidného dôchodku od 2. februára 2005 v sume 3538 Sk mesačne oprávnené mohol spoliehať na to, že odporkyne je táto skutočnosť známa aj pri rozhodovaní o úrazovej rente odvolací súd považoval za predčasný, keďže z doterajšieho konania nie sú známe všetky okolnosti, spojené s konaním o priznanie invalidného dôchodku, najmä, či odporkyňa

už v konaní o invalidnom dôchodku zisťovala, či navrhovateľovi bola priznaná úrazová renta, alebo či o takú dávku požiadal.

Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za nesúladné o zákonom a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil, aj keď z iných dôvodov.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne postupovať vo vyššie naznačenom smere, vysporiadať sa so všetkými okolnosťami vzniku preplatku, s námietkou dobromyseľnosti navrhovateľa a nové rozhodnutie vo veci riadne odôvodniť aj čo do výšky požadovaného preplatku.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku v súlade s § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1, § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 O.s.p. Navrhovateľovi priznal náhradu trov tohto konania za 1 úkon právnej služby (vyjadrenie dňa 3.1.2011 k odvolaniu odporkyne) podľa § 11 ods. 3 veta druhá vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v sume 57 Eur + režijný paušál 7,41 Eura podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Náhradu trov je odporkyňa povinná poukázať právnomu zástupcovi navrhovateľa v súlade s § 149 ods. 1 O.s.p.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28.októbra 2011

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská